

Tax
+ 3.9

Stemler-

S P E C I M E N
P A R A L L E L I S M I

INTER

SYSTEMA LINNAEANVM ET
IVSSIEVIANVM.

QVOD

AMPLISSIMI PHILOSOPHORVM ORDINIS

E X A M I M I

SVBIECIT

I. G. S T E M L E R.

SOCIETATIS MINERALOGICAE IENENSIS SODALIS

RUTHENO - VARISCVS.

J E N A E

EX OFFICINA ETZDORFIANA

c1313cccx.

HARVARD UNIVERSITY HERBARIUM.

~~THE GIFT OF~~

Bought

1876.

Per annos aliquot operas Botanices studio dedita, quod ad studium tum Medicinæ, cui me dedidi, studium, cum Botanices ipsius jucunditas me adducebat, notitiæque Systematum, quæ hodie in usu sunt, mihi acquisita, Parallelismum, quem inter Systema Linnaeanum et Jussieuanum animadverteram et ad utriusque Systematis notitiæ mihi faciliore modo parandam adhibueram, proponere constitui, quatenus ille Tironi Botanices Systemati Linnaeano adsueto et faciliorem illius Jussieuii conspectum, quasi, ut videat, qua in re differant aut conveniant et quæ classes Linn. illis Jussieuii respondeant, reddere possit.

Antea vero paucis verbis Systemata priora enumerare haud alienum puto, ut eo melius perspiciamus, qua in re hodierna ab antiquioribus differant aut illis respondeant.

CAESALPINUS, qui primus Botanices Systematicus laudatur, dividendi principium sumit ab trunco arboraceo et herbaceo, a semine et fructu. Systema dividit in Classes quindecim.

MORISON, qui illi successit, plantas dividit in Lignosas et herbaceas, præterea secundum fructum et habitum; quod quidem Systema Classes octodecim continet.

HERRMANN præcipue fructum uti et florem habitumque dividendi principia adhibuit.

RAJUS quoque tam diversis dividendi momentis usus est. Summum dividendi I in Herbas et Suffrutices. II. In Arbores et Frutices. Sectio prima Cl. XXV, altera XIV. Cl. amplectitur. Naturalem methodum assequi studuit.

COMELLVS ex pericarpis divisit.

RIVINVS regularitatem et irregularitatem floris, numerum petalorum in dividendo adhibuit; subdivisionibus fructum substruxit. Summum divisionis in flores regulares et in compositos et flosculis regularibus.

CHRISTOPHORVS KNAVT Inversum Raji sumisit.

CHRISTIANVS KNAVT Inversum Rivini construxit.

BOERHAAVE conjunxit Systema Herrmannianum cum illis Raji et Tornefortii.

TOURNEFORT autem in summo dividendo Raji affecta fuit, praeterea species characteribus fixis distinguere tentavit. Generibus vero saepe notas falsas attribuit.

LINNAEVS dividendi principium summum a filamentis et pistillis duxit. Systema ejus satis notum est. Systema artificiale valde perfectum et perpolitum est, quod in summo dividendi principium ducens idemque fixum, in generibus et speciebus vero, hinc et illinc et in ordinibus classibusque vitia apparent, interim Systematis artificialis oblitus Naturam magis sequutus Linnaeus diversis tunc momentis divisit. Neque plane harmonia gaudere potest ejusmodi Systema artificiale, quod non ubivis Systemati Natura accommodari potest. Ejusmodi errorum hujus Systematis Hedwigijs magnam copiam profert. *)

*) v. HEDWIGS Anleitung Pflanzen nach Linné zu untersuchen etc.

GLEDITSCH Systema Linaeorum ita, ut unum tantum filamentum dividendi principium assumeret, emendare voluit, praeterea cum illo et ejus Species et simul ejus vitia retinuit.

MOENCH eadem dividendi ratione majori cum fortuna usus Characteres Ordinum a fructu et pericarpio sumfit.

MEDICVS primis tredecim Linnaei classibus adjunxit insertionis locum filamentorum ita, ut ex iis Cl. XXIV factae sint, v. c. ex Monandria Cl. Antho-Monandria et Thalamo-Monandria et sic per omnes.

ANTON. LAVRENT. AB JVSSEV Summum dividendi principium a cotyledone (i. e. planta in nuce) sumfit, et ob Systematis Integritatem, imprimis ratione specierum laudemeretur. Systema complectitur I) *Acotyledones*, quae unam tantummodo classem efficiunt; II) in *Monocotyledones*, quae classes tres et III) *Dicotyledones*, quae in Apetalas, Monopetalas et Polypetalas subdivisae Cl. undecim continent. Praeterea in ultimam aut Cl. XVI. Plantas incertae sedis confert, cujusmodi classem Rajus jam assumfit. Classes iterum in cohortes centum et quatuor divisit; Cohortes vero ex omnibus plantae partibus distinguere tentavit, itaque saepius principio certo eoque constanter ducente desertus modo hac, modo illa nota designavit, itaque interdum Systemati nocuit. Specierum ratione et Linnaeum et Tournefortium secutus, peculiari methodo accomodavit. — Faciliori hujus Systematis conspectui inserviunt Cl. VOGTII Tabulae. *)

A. F. G. C. BATSCH quoque in Libro suo †) opere perquam docto et thesaurum eruditionis maximum comple-

*) S. Voigts Tabellen des natürlichen Pflanzensystems. Leipzig. 1806. fol.

†) Tabula Affinitatum Regni vegetabilis, quam delineavit Batsch Vinariae. Landes-Industrie-Comptoir. 1802. 8.

cente Systematis naturalis delineationem proposuit. Totum Systema divisit in octo Classes, quae quidem omnes centum et viginti quinque familias complectuntur, quae quidem familiarum Constructio nil reliqui facit optandum et longe superat omnia ante tentata. Nimis tamen hoc opus neglectum est, tum quod studium indefensum exigit, cum quod Germani peregrinum Ingenium lubentius admirantes *suum negligunt*.

CELEBER. OKEN nuperrime in libro (†) Delineationes Systematis vere naturalis protulit. Summa dividendi principia duxit ab ipsis plantae Systematibus. Quot enim Organa plantae sunt constantia et essentialia, tot Systemata sincerus Systematicus, Naturae Investigator, proferre debet. Quae vero sunt Radix, Truncus, Frons et Flos, quare quatuor magni existunt circuli plantarum: I. Plantae radicales (Wurzelpflanzen) i. e. ubi radix praevalet. II. Plantae stipitatae (Stengel-Pflanzen) i. e. ubi stipes s. truncus maxime excultus est. III. Planta frondosae, (Laubpflanzen), i. e. quae frondem maxime producunt. IV. Planta flosculosae, (Blumenpflanzen), i. e. ubi demum flos ad summam perfectionem pervenit. — Ex iisdem principiis iterum ordines definiuntur et s. porro. Maxime mihi quidem haec attingere videntur naturam et Systema hoc maximo jure nomine naturalis dignum haberi potest. Otium tantummodo auctori doctissimo, quem praeceptorem colere mihi contigit, optandum est, ut Systema mox plane elaboratum edere possit, ut tandem aliquanto gaudeamus Systemate reuera naturali!

Ad hoc usque tempus vero maxime in usu sunt, apud Nos illud Linnaei, apud Franco-Gallos illud Iussieuui, (quod tamen quoque decennio novissimo praeterlapso et apud nos magis innotescere coepit) et usui quoque maxime inserviunt, quod penitus elaborata omnes cognitae plantas fere continent.

†) Naturphilosophie. II Th. Jena, 1810. 8:

Optime nobis consultum fore, equide credo, ambo simul si adhiberemus, utrique studium dedicaremus, ita tamen, ut Linnaeano Indice plantarum et Lexicone uteremur.

Tironi enim Linnaeum sequenti permagnam plantarum varietatem adspicienti atque miranti characteres tantum obiter plantae ut inquirat, opus est, cum postea descriptionem in Indice inveniatur, sed apparet simul, huic tantummodo usui inservire Systema ejusmodi, alio deinde opus esse. Praeterea accidit, ut Tirones staminibus pistillisque inspectis satis sibi fecisse putent, omniaque alia negligant, quae accuratiorum herbae notitiam parare illis possent, itaque quoque apparet, totam ejusmodi scientiam, nullius alii Systematis studio expositam, debilem remanere; satius quare duco, hujus Systematis notitiae paulo post et illam Systematis Jussieuii adjungere, quo enim cognito penitus Tiro cognoscat plantam et melius distinguere sciat, quod non unam tantummodo notam inquirat, sed omnem plantam accurate perspiciat et ad omnia attendat, necesse est. —

A Linnaeano quare tiro transeat ad Jussieuium, utrumque vero retineat, saepius vero a Linnaeo desertus apud Jussieuium melius sibi prospectum videbit, ita, ut facilius sese expediat. Quorum Systematum notitia juncta quivis ad interim contentus esse debet, et raro quoque haesitabit.

Quibus quidem praetermissis ad rem jam initio indicatam accedo. Longe quidem abest ab illa perfectione, ad quam perducere potest, et usque ad illum tantummodo finem elaborata est, quatenus mihi opus fuit. Facillime autem magis excoli potest.

Cl. I. *Acotyledones.* Cryptogamia.
(Mel. nom. Agamia.)

	<i>Jussieu.</i>		<i>Linnaeus.</i>
Fungi.	Ord. 1.	=	C. Fungi.
Algae.	- 2.	=	C. Algae.
Hepaticae.	- 3.	=	C. Musci.
Musci.	- 4.	=	C. Musci.
Filices	- 5.	=	C. Filices.
Lichenes	- 6.	=	C. Lichenes.

M o n o c o t y l e d o n e s.

Cl. II. *Stam. Hypogen.*

Fluviales.	Ordo 1.	=	Tetrandria.
Aroideae.	- 2.	=	Hexandria.
Typhoideae.	- 3.	=	Monoecia.
Cyperoideae.	- 4.	=	-
Gramineae.	- 5.	=	Triandria.

Cl. III. *Stam. perigyn.*

Asparagoideae.	Ordo 2.	=	Hexandria.
Juncaceae.	- 4.	=	Tri et Hexandria.
Alismoideae et		=	Hexandria.
Liliaceae.	- 5. 6.	=	-
Irideae.	- 8.	=	Gynandria.

Cl. IV. *Stam. epigyn.*

Drimyrrhizae.	Ord. 2.	=	Monandria.
Orchideae.	- 3.	=	Gynandria.
Hydrocharideae.	- 4.	=	Polyandria.

D i c o t y l e d o n e s.

Apetalae.

Cl. V. *Stam. epigyn.*

Juiffieu.

Linne.

Afaroideae. = Gynandria, Dodecandr.

Cl. VI. *Stam. perigyn.*

Elaeagnoideae.	Ord. 1.	=	Tetrandria.
Daphnoideae.	- 2.	=	Octandria.
Polygoneae.	- 5.	=	Hex et Octandria.
Chenopodeae.	- 6.	=	Pentandria, Polygamia et Mo- nandria.

Cl. VII. *Stam. hypogyn.*

Amaranthoideae.	Ordo 1.	=	Monoecia et Pentandria.
Plantagineae.	- 2.	=	Tetandria.
Nyctagineae.	- 3.	=	Monandria.
Plompagineae.	- 4.	=	Pentandria.

M o n o p e t a l a e.

Cl. VIII. *Corolla hypogyna.*

Primulaceae.	Ord. 1.	=	Pentandria.
Orobanchoidae.	- 2.	=	Didyn. angiosperm.
Rhinanthoideae.	- 3.	=	Diandria et Didyn. angiosp.
Acanthoideae.	- 4.	=	Item.
Liliaceae.	- 5.	=	Tetradynamia.
Iasmineae.	- 6.	=	Polygamia.
Pyrenaceae.	- 7.	=	Diandria.
Labiatae.	- 8.	=	Didynam. gymnosperm.
Personatae.	- 9.	=	-
Solanaceae, Scaberrimeae	10-14.	=	Pentandria.
Borragineae, Convolvula- ceae, et Polemonaceae.		=	-
Bigonaeae.	- 15.	=	Didyn. angiosperm.
Gentianeae, Apocyneae	16-18.	=	Pentandria.
Hilospermae.		=	-

Cl. IX. *Corolla perigyn.*

	<i>Juiffieu.</i>		<i>Linne.</i>
Ebenaceae.	Ord. 1.	=	Decandria.
Erucaceae.	- 3.	=	Octandr. et Decandria.
Campanulaceae.	- 4.	=	Pentandria.

Cl. X. *Corolla epigyna.*

Anther. connatis.

Cichoraceae.	Ord. 1.	=	Syngenesia aequal.
Cynarocephaleae.	- 2.	=	Syngenes. aequal. frust. et segreg.
Corymbiferae.	- 3.	=	Syng. superfl. frustran. et necessaria.

Cl. XI. *Coroll. epigyn.*

Antheris distinctis.

Dipsaceae.	Ord. 1.	=	Tetrandria.
Rubiaceae.	- 2.	=	Item.
Caprifoliaceae.	- 3.	=	Pentandria.

P o l y p e t a l a e.

Cl. XII. *Stam. epigyn.*

Araliaceae et Umbelliferae.	Ord. 1 et 2.	=	Pentandria.
-----------------------------	--------------	---	-------------

Cl. XIII. *Stam. hypogyn.*

Ranunculaceae,			
Magnoliaceae, Glytospermae et			
Menispermoidae.	Ord. 1-4.	=	Polyandr, Pentandr. et Polygyn.
Berberideae.	- 5.	=	Hexandria.
Papaveraceae.	- 6.	=	Polyandr et Diadelph.
Cruciferae et Capparoid.	- 7-8.	=	Tetradynam.
Saponaceae.	- 9.	=	Pentandria.
Malpighiaceae.	- 10.	=	Heptandr. et Polygam.
Hypericoideae.	- 11.	=	Polyadelphia.
Guttiferae.	- 12.	=	Monadelp. et Diadelph.
Maluaceae et			
Tiliaceae.	17-18.	=	Monadelp.

Jussieu.

Linne.

Rutaceae.	- 20.	==	Polyandr. Octand. et Decandr.
Caryophylleae.	- 21.	==	Tri-Tetra-Oct et Decandr.

Cl. XIV. *Stam. perigyn.*

Portulacaeae.	Ord. 1.	==	Tri et Hexandria.
Ficoideae.	- 2.	==	Icofandria.
Succulentae.	- 3.	==	Dec. et Dodecandria.
Saxifragae.	- 4.	==	Pentandria.
Cartoideae.	- 5.	==	Icofandria.
Melastomeae.	- 6.	==	Hexandria.
Salicariae.	- 7.	==	Dodecandria.
Epilobianae.	- 8.	==	Octandr. et Tetradymania.
Myrtoideae.	- 9.	==	Icofandria.
Rosaceae.	- 10.	==	Icofandr., Monoecia.
Leguminosae.	- 11.	==	Diadelphia.
Rhamnoideae.	- 13.	==	Tetrandr. Pentandria.

Cl. XV. *Stam. idiogynis.*

Euphorbiae.	Ord. 1.	==	Monoec, Dioecia, Dodecandria.
Cucurbitaceae.	- 2.	==	Monoecia.
Pasifloreae.	- 3.	==	Gynandria.
Urticaceae, Amentaceae, et Coniferae.	- 4-6.	==	Mon-Dioecia. Polygamia.

Cl. XVI. *Plantae incertae Sedis!*

Diversis Cl. respondent Linnaei.

Quae quidem non plane elaborata esse, facile intelligitur, sed tantum quatenus mihi in plantis, quas ego possideo, transcribendis ex Systemate Linnaeano ad illud Jusseuii profuere. Neque omnia per totum ordinem semper valent, exceptiones plures obveniunt. Quidam ordines plane desunt, maxime plantas peregrinas continentes, quas equidem non possidebam et non obviam quare mihi veniebant; neque longius persecutus sum in iis enumerandis, quod angustia libelli hoc prohibet. Facillime tamen quisque hoc possit, patientia satis instructus.

Valete! Favete!

F. H. B. B. B. B.

1875